

Slangesalen

Blant alle verdens dyr finnes slangene. De har en egen sal.

Mai Hofstad Gunnes' utstilling på Unge Kunstneres Samfund (UKS) bærer tittelen *Baby Snakes Hatching Ruins. Ruins*. Den kan forstås som en undersøkelse av en måte å se og håndtere bilder på. Undersøkelsen skjer ved at Gunnes henvender seg bakover i tid til Aby Warburg (1866–1929), som var en av kunsthistoriedisiplinenes pionerer.

I opposisjon mot stilstudiene, som den gangen dominerte kunsthistorien, utformet han en ikonologi som beskjeftiget seg mer med bildenes funksjon og innholdsside. Warburg var en pasjonert samler av bilder, og han hadde et fantastisk bibliotek som han organiserte etter et egenkomponert system. Hans medhjelper, Fritz Saxl, fikk etter hvert bygget store blindrammer som ble dekket av svart filt. På disse hang Warburg opp sitt mangfold av bilder, flyttet rundt på dem og lette etter historiske anakronismer, motsetninger og andre trekk som ikke lot seg innpasse så lett i den vestlige, europeiske klassisismen.

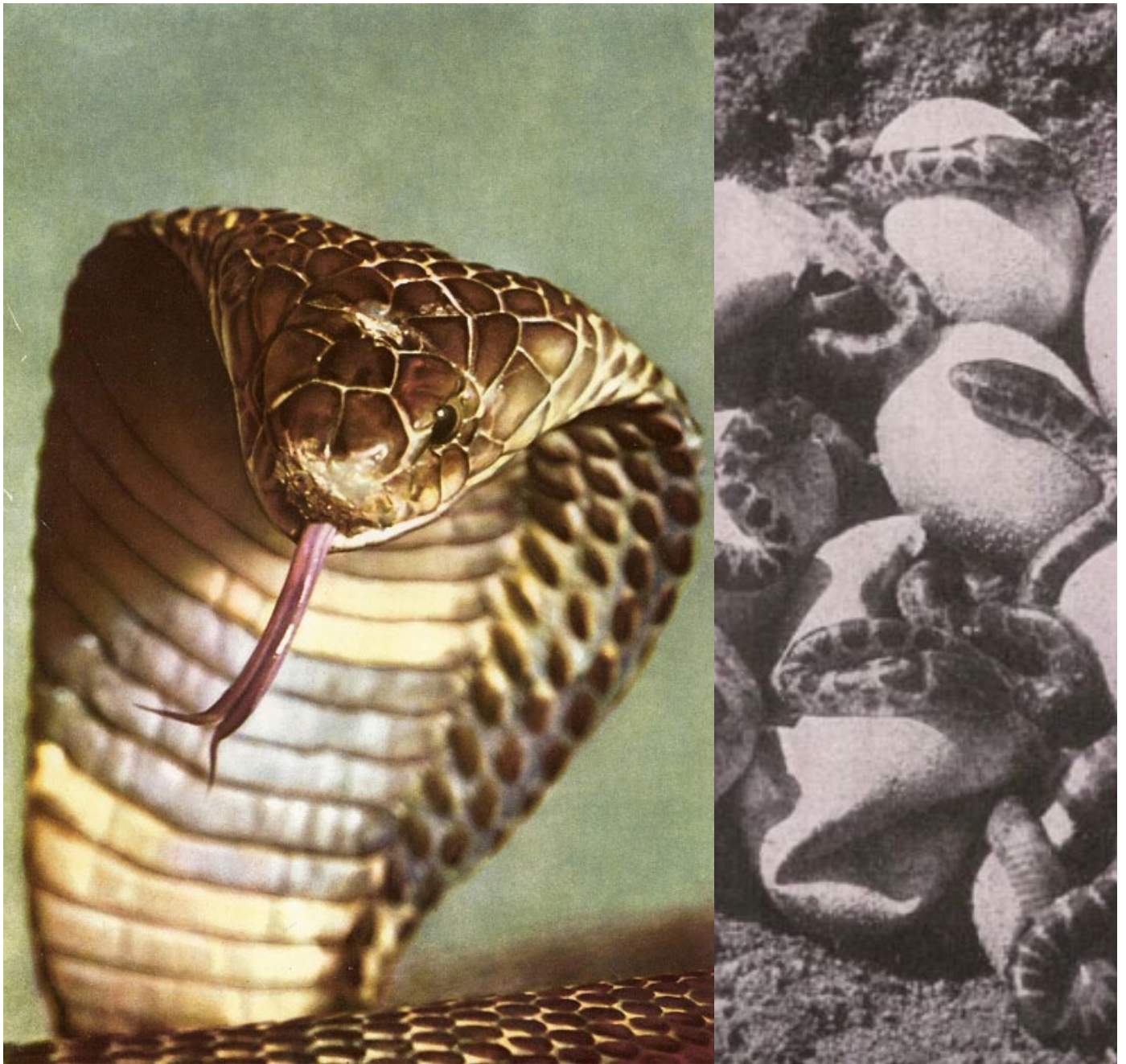
Noe av formålet ved den eksentriske organiseringen var å bryte ned de store fortellingene som bildene ofte ble ansett som illustrasjoner av, i tillegg til å avdekke de irrasjonelle kreftene som han mente heftet ved bilder i den vestlige kulturen.

Subjektive referanser. Verdens database over bilder og tilgangen til dem har vokst enormt siden internett kom. Vi kan søke etter billedmateriale gjennom å skrive inn tema, for eksempel slanger. Kort sagt kan vi bygge private billedbibliotek etter egne, svært subjektive referanser, noe som bærer i seg et slags ekko av Warburgs metode.

De fleste kunstnere har et forhold til en slik innsamling og gruppering av bilder, og det kan se ut som om denne arbeidsformen har vekket interessen for den historiske tiden som omsluttet bildet da det ble til – kanskje nettopp fordi nettet løsriver bildet så fullstendig fra dets kontekst.

I pressemeldingen står det at prosjektet på UKS «trekker veksler på psykoanalyse, zoologi, indiansk dyremytologi og arkitektur.» Det visuelle materiale som presenteres som bilder er alt for skrint til at spennet i de nevnte referansene trer godt frem i utstillingen. På veggflatene henger ti silketrykk av slangeskinn laget i fotogramteknikk, og fire collager der slangen også spiller en hovedrolle.

Dessverre tilfører de valgte teknikkene lite, og billedmateriale fungerer



Arkivert: Stillbilde fra filmen *Baby Snakes Hatching. Ruins. Ruins* (2012).

© MAI HOFSTAD GUNNES

kun som en blek innledning til filmen *Baby Snakes Hatching. Ruins. Ruins*. Forhåpentligvis vil omfanget av billedmateriale være mer fremtredende i boken Mai Hofstad Gunnes skal publisere i juni.

Tidssoner. Det er den fine 16 mm-filmen som dominerer utstillingen. Den er plassert i et rom som er bygd for anledningen; et rom som vekker visse assosiasjoner til noe labyrintisk. Filmen viser frem finstilte fornemmelser for kroppsspråk, arkitektur og overflater og den inneholder svært markante, nærmest slangeaktige bevegelser mellom tidssoner.

Det er som forflytningene i seg selv stiller to nøkkelspørsmål: Hvilken resonans møter begrep som det mytiske og irrasjonelle i dag? Og hvordan håndterer og iscenesetter vår senmodernistiske samtid møter med fortiden?

På en paradoksal måte er vår samtid den eldste av alle tider, siden vi befinner oss lengst fra det punktet hvor tid ble en menneskelig kategori. Like underlig er det at våre bilder av det samtidige

nødvendigvis er avgjørende for hvordan vi ser på det fortidige. Mellom disse paradoksene er teknologien virksom, både fordi den er en tidsmarkør i seg selv og fordi den legger noen av premisene for hvordan vi iscenesetter tid, bilder og selvforståelse.

Noe av formålet ved den eksentriske organiseringen var å bryte ned de store fortellingene.

Av den grunn skulle jeg gjerne sett at *Baby Snakes Hatching. Ruins. Ruins* ble filmet i ypperste HD-kvalitet og ikke i 16 mm, selv om jeg har stor forståelse for kunstnerens ønske om den håndfaste materialiteten som 16 mm tilbyr. Etter min oppfatning er det lite i det kunstneriske prosjektet som forsvaret dette valget. Bruken av 16 mm får tidvis bildene til å bikke mot noe nostalgisk,

mot stil. Det er ikke i tråd med Aby Warburgs ånd.

Slanger i tiden. Filmen starter ved Museum für Naturkunde i Berlin. Under den andre verdenskrig ble østfløyen bombet, og gjenreisningen ble ikke påbegynt før i 2006. Denne fløyen inneholdt en slangesal. Ett av Aby Warburgs poeng i forbindelse med forelesningen om slangeritualet var at dyret rommer en dobbelthet som symbol, den kan anses som en dødelig kraft og som en kilde til evig liv og gjenfødelse.

Tenk bare på Asklepios, antikkens gud for medisin og helbred som hadde slangen som sitt symbol. Bibelen gjorde slangen ensbetydende med det destruktive og sendte den deretter ut av paradiset, uten å klare og frariste slangen dens ambivalente kraft som tegn.

I filmen har Gunnes tatt tak i historiens nedrivning og gjenoppbygging av et symbol på en særegen taktil måte, og vi – vi buktes inn og ut av tidssoner som slangeyngel.